

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Гаалийн ерөнхий газрын харьяа Сайншанд Гаалийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДГА-2023/64/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Дорноговь аймаг 2023 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий Утас: 70522734 Аудитын менежер: Утас: 70523020 Аудитор:	Цахим хаяг: dornogovi@audit.gov.mn У.Оюунтүлхүүр Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn Д.Дэмбэрэлсүрэн Цахим хаяг: demberelsurend@audit.gov.mn
---	---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Орон нутгийн өмчийн Ш байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (705) 2-27-34

Цахим хуудас: dornogovi@audit.gov.mn

№ 1023.02.24 № 1-6/424

танай _____-ны № _____-т

ГААЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН
ХАРЬЯА САЙНШАНД ГААЛИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА А.ОРГИЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сайншанд Гаалийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Гаалийн ерөнхий газрын харьяа Сайншанд Гаалийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Гаалийн ерөнхий газрын харьяа Сайншанд Гаалийн газрын харьяа Ханги боомтын салбарын шилэн кабелийн холболтын ажлыг тухайн онд улсын комисс хүлээн авч ГЕГ-ын даргын 2022 оны 10 сарын 05 өдрийн А/205 дугаар тушаалын дагуу 1,860.4 сая төгрөгөөр үнэлэн үндсэн хөрөнгөнд бүртгэсэн байна. Мөн салбар лабораторийг бүрэн хэмжээнд ашиглан, үйл ажиллагааг хэвийн явуулах зорилгоор тусгай зориулалтын тоног төхөөрөмж, бодисыг ГЕГ-аас болон батлагдсан төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч бэлтгэн ажилласан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд цалингийн тооцооллоор 16 албан хаагчид 2.6 сая төгрөгийн авлага, 14 албан хаагч дээр 3.4 сая төгрөгийн өглөгийг үүсгэж ажилласан байна. Энэ нь төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулж, холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй буюу Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 107 дугаар зүйлийн 107.1-д зааснаар "Ажил олгогч хуульд өөрөөр заагаагүй бол үндсэн цалинг ажлын байрны шинжилгээ, үнэлгээ, эсхүл ажилтны үр чадварт үндэслэн цагаар, хийснээр, бусад хэлбэрээр тооцно", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д зааснаар "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

010009432

Бусад асуудлын хэсэг

Гаалийн ерөнхий газрын харьяа Сайншанд Гаалийн газар нь ГЕГ-ын даргын 2019 оны 04 сарын 11 өдрийн А/58 дугаар тушаалаар нийт 40 орон тоотой байхаар батлагдсан байсныг 2022 оны шинэчлэн батлагдсан бүтэц орон тоогоор нийт 75 албан хаагчидтай байхаар батлагдсан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

Хоёр.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	90,637,572.15	157,126,958.82
33	АВЛАГА	737,028.15	2,902,120.03
33500	Бусад авлага	737,028.15	2,902,120.03
33510	Байгууллагаас авах авлага	463,663.15	2,599.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	273,365.00	2,899,521.03
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	89,900,544.00	154,224,838.79
35400	Хангамжийн материал	81,700,544.00	146,024,838.79
35410	Бичиг хэргийн материал	5,900,192.00	3,892,396.00
35420	Аж ахуйн материал	73,290,715.65	135,780,848.78
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	300,000.00	0.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,316,535.00	5,981,200.00
35460	Хүнсний материал	893,101.35	370,394.01
35600	Мал амьтад	8,200,000.00	8,200,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	8,165,209,518.30	10,433,706,142.01
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	8,165,209,518.30	10,433,706,142.01
39200	Биет хөрөнгө	7,694,183,685.30	9,962,680,309.01
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,572,322,615.41	5,686,250,875.41
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-947,090,832.57	-1,116,796,602.38
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	280,500,000.00	330,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-238,496,514.50	-279,684,427.72
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	3,344,687,381.10	6,451,900,157.82
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-366,603,283.24	-1,151,169,855.98
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	130,859,587.40	139,440,286.18
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-81,995,268.30	-97,260,124.32
39300	Биет бус хөрөнгө	471,025,833.00	471,025,833.00
39301	Програм хангамж	71,563,733.00	71,563,733.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,177,900.00	-2,177,900.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	401,640,000.00	401,640,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	8,255,847,090.45	10,590,833,100.83
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	435,318.96	3,511,317.29
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	435,318.96	3,511,317.29
41300	Өглөг	435,318.96	3,511,317.29
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	3,391,317.29
41360	Бусад өглөг	435,318.96	120,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	315,318.96	0.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	120,000.00	120,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	8,255,411,771.49	10,587,321,783.54
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,255,411,771.49	10,587,321,783.54
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,325,654,053.34	1,325,654,053.34
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,325,654,053.34	1,325,654,053.34
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	6,536,331,117.55	8,868,241,129.60
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	4,341,565,566.57	6,536,331,117.55
51220	Тайлант үеийн үр дүн	2,194,765,550.98	2,331,910,012.05
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	393,426,600.60	393,426,600.60
6	Ө Р Тө Лбө Р, ЦЭВЭР Хө Рө Нгө ө МЧИЙН ДҮН VI=IV+V	8,255,847,090.45	10,590,833,100.83

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
		/төгрөгөөр/	
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,694,700,891.76	4,540,998,650.09
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,462,767,291.76	3,097,806,350.09
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,462,767,291.76	3,097,806,350.09
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,456,611,291.76	3,095,263,350.09
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	175,000.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,456,436,291.76	3,095,263,350.09
120005	Түрээсийн орлого	6,156,000.00	1,404,000.00
120009	Бусад орлого	0.00	1,139,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,231,933,600.00	1,443,192,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,231,933,600.00	1,443,192,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,231,933,600.00	1,443,192,300.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,499,912,075.78	2,209,088,638.04
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,499,912,075.78	2,209,088,638.04
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,435,314,053.78	2,152,279,949.38
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	726,713,973.41	871,300,519.68
210101	Үндсэн цалин	415,008,534.94	489,357,954.40
210102	Нэмэгдэл	198,285,081.83	219,146,827.05
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	37,965,500.00	74,938,500.00
210104	Урамшуулал	75,454,856.64	87,857,238.23
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	94,948,996.88	110,429,376.82
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,038,211.20	75,620,842.83
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,320,482.73	8,836,686.72
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,727,039.77	6,888,452.16
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,545,663.40	1,862,264.89
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,317,599.78	17,221,130.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	88,397,926.52	91,508,473.29
210301	Гэрэл, цахилгаан	34,439,712.52	36,653,448.29
210302	Түлш, халаалт	49,751,005.00	46,206,285.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,207,209.00	8,648,740.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	65,055,524.55	35,843,260.79
210401	Бичиг хэрэг	8,280,935.40	6,640,356.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,996,702.00	11,406,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,234,120.00	762,830.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	421,700.00	580,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	33,942,339.65	16,140,041.34
210408	Бараа материал акталсны зардал	4,179,727.50	313,333.45
2105	Нормативт зардал	0.00	12,834,200.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	0.00	10,803,000.00
210502	Хоол, хүнс	0.00	2,031,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	76,540,550.00	45,589,340.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	0.00	20,638,750.00
210604	Урсгал засвар	76,540,550.00	24,950,590.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,957,545.50	17,457,235.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	684,900.00	747,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,000,000.00	4,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	341,684.00	240,862.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	99,000.00	33,000.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	676,500.00	172,000.00
210807	Газрын төлбөр	673,155.00	499,638.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	5,482,306.50	11,764,435.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	371,699,536.92	967,317,543.80
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	371,699,536.92	967,317,543.80
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	64,598,022.00	56,808,688.66
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	64,598,022.00	56,808,688.66
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,598,022.00	56,808,688.66
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	2,194,788,815.98	2,331,910,012.05
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	23,265.00	0.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	23,265.00	0.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	2,194,765,550.98	2,331,910,012.05

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,238,264,600.00	1,445,735,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	6,331,000.00	2,543,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	6,331,000.00	2,543,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	6,331,000.00	2,543,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	175,000.00	-
120005	Түрээсийн орлого	6,156,000.00	1,404,000.00
120009	Бусад орлого	-	1,139,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,231,933,600.00	1,443,192,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,231,933,600.00	1,443,192,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,231,933,600.00	1,443,192,300.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,120,734,600.00	1,283,178,030.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,120,734,600.00	1,283,178,030.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,056,136,578.00	1,226,369,341.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	727,141,912.50	870,422,678.39
210101	Үндсэн цалин	424,310,280.63	496,848,834.98
210102	Нэмэгдэл	191,224,691.52	218,850,420.36
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	36,152,083.67	69,673,076.22
210104	Урамшуулал	75,454,856.68	85,050,346.83
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	94,822,766.98	110,393,712.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	80,845,911.94	83,589,892.37
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,840,551.61	7,916,208.15
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,369,081.22	5,370,666.44
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	617,632.93	296,945.70
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,149,589.28	13,220,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	89,714,461.52	96,173,138.29
210301	Гэрэл, цахилгаан	34,439,712.52	36,653,448.29
210302	Түлш, халаалт	51,067,540.00	50,870,950.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,207,209.00	8,648,740.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,896,686.00	24,588,575.00
210401	Бичиг хэрэг	5,025,350.00	4,790,160.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,996,702.00	11,406,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,234,120.00	762,830.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	610,700.00	580,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,029,814.00	7,048,885.00
2105	Нормативт зардал	0.00	35,941,597.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	0.00	33,910,397.00
210502	Хоол, хүнс	0.00	2,031,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	103,060,043.00	80,838,840.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,745,398.00	13,576,120.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	26,014,645.00	33,715,465.00
210604	Урсгал засвар	75,300,000.00	33,547,255.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,500,708.00	8,010,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,909,000.00	2,777,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,000,000.00	4,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	135,218.00	240,862.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	99,000.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	861,500.00	460,000.00
210807	Газрын төлбөр	500,000.00	499,638.00

210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	3,995,990.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	64,598,022.00	56,808,688.66
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	64,598,022.00	56,808,688.66
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,598,022.00	56,808,688.66
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	117,530,000.00	162,557,270.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	117,530,000.00	162,557,270.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	117,530,000.00	162,557,270.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	117,530,000.00	162,557,270.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	117,530,000.00	162,557,270.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-117,530,000.00	-162,557,270.00
	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
	МӨНГӨ, ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГИЙН ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	-	-
	МӨНГӨ, ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,325,654,053.34	393,426,600.60	4,281,318,688.75	6,000,399,342.69
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	2,194,765,550.98	2,194,765,550.98
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,325,654,053.34	393,426,600.60	6,536,331,117.55	8,255,411,771.49
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,325,654,053.34	393,426,600.60	6,536,331,117.55	8,255,411,771.49
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	2,331,910,012.05	2,331,910,012.05
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,325,654,053.34	393,426,600.60	8,868,241,129.60	10,587,321,783.54

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Эдийн засгийн ангилал	
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,443,732,300.00	1,387,787,611.34	-864,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,443,732,300.00	1,387,787,611.34	-864,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,443,332,300.00	1,387,787,611.34	-864,000.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	912,475,400.00	870,422,678.39	42,052,721.61
210101	Үндсэн цалин	525,847,800.00	496,848,834.98	28,998,965.02
210102	Нэмэгдэл	229,571,600.00	218,850,420.36	10,721,179.64
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	70,356,000.00	69,673,076.22	682,923.78
210104	Урамшуулал	86,700,000.00	85,050,346.83	1,649,653.17
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	115,522,000.00	110,393,712.66	5,128,287.34
210201	Тэтгэврийн даатгал	83,794,900.00	83,589,892.37	205,007.63
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,931,800.00	7,916,208.15	15,591.85
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,345,400.00	5,370,666.44	974,733.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,586,400.00	296,945.70	1,289,454.30
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,863,500.00	13,220,000.00	2,643,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	99,716,800.00	96,173,138.29	3,543,661.71
210301	Гэрэл, цахилгаан	38,961,000.00	36,653,448.29	2,307,551.71
210302	Түлш, халаалт	52,372,000.00	50,870,950.00	1,501,050.00
210303	Цэвэр, бохир ус	8,383,800.00	8,648,740.00	-264,940.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,248,900.00	24,588,575.00	660,325.00
210401	Бичиг хэрэг	4,792,900.00	4,790,160.00	2,740.00
210402	Тээвэр, шатахуун	11,406,700.00	11,406,700.00	0.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,179,000.00	762,830.00	416,170.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	582,300.00	580,000.00	2,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ажуйн эд зүйлс	7,288,000.00	7,048,885.00	239,115.00
2105	Нормативт зардал	36,200,000.00	35,941,597.00	258,403.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	34,100,000.00	33,910,397.00	189,603.00
210502	Хоол, хүнс	2,100,000.00	2,031,200.00	68,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	243,503,300.00	242,257,110.00	1,246,190.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	64,783,300.00	64,720,990.00	62,310.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	33,720,000.00	33,715,465.00	4,535.00
210604	Урсгал засвар	145,000,000.00	143,820,655.00	1,179,345.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,200,000.00	0	2,200,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,200,000.00	0	2,200,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,465,900.00	8,010,800.00	455,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,779,900.00	2,777,300.00	2,600.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,000,000.00	4,000,000.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	246,000.00	240,862.00	5,138.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	140,000.00	33,000.00	107,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	800,000.00	460,000.00	340,000.00
210807	Газрын төлбөр	500,000.00	499,638.00	362.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	400,000.00	0	400,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	400,000.00	0	400,000.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	400,000.00	0	400,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,443,732,300.00	1,444,596,300.00	-864,000.00
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,443,192,300.00	1,443,192,300.00	0.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,443,192,300.00	1,443,192,300.00	0.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	540,000.00	1,404,000.00	-864,000.00
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	540,000.00	1,404,000.00	-864,000.00

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 15.2 сая төгрөгийн 2 алдаа илэрснээс аудитын явцад 15.2 сая төгрөгийн 2 алдааг залруулсан. Үүнд:

1. Бараа материалыг зарлагдахдаа буруу зардалд бүртгэсэн 11.4 сая төгрөгийн алдааг залруулан бүртгэв.
2. Ажилчидтай холбоотой цалингийн 3.8 сая төгрөгийн өглөг, авлагын НББ-т дутуу тайлагнасныг залруулан бодит дүнгээр өглөг, авлагаар тусгуулав.

Аудитаар нийт 6.1 сая төгрөгийн 1 зөрчил илэрснээс, 6.0 сая төгрөгийн 1 зөвлөмжийг хүргүүлээ.

Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Илрүүлэлт:

Цалингийн тооцооллоор 16 албан хаагчид 2.6 сая төгрөгийн цалинг авлага, 14 албан хаагч дээр 3.4 сая төгрөгийн цалингийн өглөгийг үүсгэж ажилласан байна. Энэ нь төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулж, холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй буюу Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 107 дугаар зүйлийн 107.1-д зааснаар “*Ажил олгогч хуульд өөрөөр заагаагүй бол үндсэн цалинг ажлын байрны шинжилгээ, үнэлгээ, эсхүл ажилтны ур чадварт үндэслэн цагаар, хийснээр, бусад хэлбэрээр тооцно*”, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д зааснаар “*төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх*” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Өглөг, авлагыг барагдуулж ажиллах, цаашид цалингийн тооцооллыг НББ-т үнэн зөв тусгаж, цалинтай хөлстэй холбоотой өглөг, авлага үүсгэхгүй байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв.Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Зардалд буруу бүртгэсэн	1	11,366.0	-	-	1	11,366.0	1	11,366.0	-	-	-	-
Албан хаагчдын цалингийн өглөг, авлагыг санхүүгийн тайланд дутуу бүртгэсэн	1	3,796.9	1	3,796.9	-	-	1	3,796.9	-	-	-	-
Дүн	2	15,162.9	1	3,796.9	1	11,366.1	2	15,162.9	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Албан хаагчдад цалинг илүү олгосон	1	6,017.5	-	-	-	-	1	6,017.5	-	-
Дүн	1	6,017.5	-	-	-	-	1	6,017.5	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нийт дүн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-